

Ogsaa paa en anden Maade kan man komme de handlende til Hjælp, ved Bestemmelser om Arbejds pauser. Det er jo en bekendt Sag, at paa Handelens Omraade er Spisetiden i mange Tilfælde meget begrænset. Der er et enkelt Land i Europa, hvor man har en udtrykkelig Bestemmelse om Arbejds pauser, idet den mindst skal være $1\frac{1}{2}$ Time for Medhjælpere, i alt Fald underordnede Medhjælpere, ved Handel. Det er i Østerrig, som jo er et Land, der er meget vidt fremskredet paa Arbejderbeskyttelseslovgivningens Omraade, medens det i øvrigt er et meget konservativt regeret Land.

Jeg tror imidlertid, at naar den højtærede Indenrigsminister her ikke er gaaet til at foreslaa saadanne direkte Bestemmelser om Arbejdstidens Begrænsning for Handelsmedhjælpere eller yngre Handelsmedhjælpere, har han handlet ganske rigtigt, idet han ved alene at foreslaa Bestemmelsen om Butikslukning har knyttet saa mange Interesser til denne Lov, at den Modstand, der ellers kunde rejses imod den, forhaabentlig vil kunne brydes derved. Det er jo nemlig klart, at som Bestemmelsen her foreligger, bliver den ikke rettet mod Principalerne paa den Maade, saaledes som Principalerne maaske vilde føle det, hvis den gav en direkte Bestemmelse om, at deres Medhjælpere eller deres unge Medhjælpere kun maatte arbejde saa og saa længe. Det er en Bestemmelse, der er saa at sige i hele Handelens Interesse, og naar man skulde spørge, hvor Modstanden mod en saadan Bestemmelse da skulde komme fra, saa maatte den nærmest komme fra Forbrugerne, dem, der skulde henvende sig i de handlendes Butikker. Det er jo imidlertid glædeligt og interessant at se, nu efter at der er talt her i Tinget i Dag fra alle Partiers Side, at der egentlig ikke er rejst nogen Opposition mod Loven. At der dog er Personer, der have deres Betæneligheder derved, hørte vi f. Eks., da det ærede Medlem for Bogense (Aadal) talte. Men det var jo ganske morsomt, at medens han fremhævede, at dette jo var en Frihedsindskrænkning, og Frihedsindskrænkninger skulde man være varsom med, gik dog hans praktiske Betragtninger ikke ud paa at begrænse Frihedsindskrænkningen, men snarere paa at gøre den fuldstændigere. Det er jo, naar man staar paa det Standpunkt, som jeg vil kalde det statssocialistiske, glædeligt at se, at en Lov som denne kan finde Tilslutning fra saa at sige alle Sider, om jeg end forstaar og ved,

at der ogsaa i denne Sal er adskillige, som have Betæneligheder derved.

Hvad angaar den Maade, hvorpaa Princippet om Butikslukningen gennemføres, er der i de forskellige Lande valgt to Hovedveje. Den ene Vej er den, man har fulgt i Norge og England, at man ikke har givet en almindelig Regel om, at Butikkerne i hele Landet skulde være lukkede til en vis Tid, men har nøjedes med en Bestemmelse om, at Kommunalbestyrelserne efter Indstilling fra Flertallet — endda et kvalificeret Flertal, de to Trediedele — af de handlende skulde kunne give saadanne Bestemmelser. Naar man her er gaaet til at foreslaa en almindelig Lukketid, som fastsættes ved Loven uden Benyttelse af Mellemsvejen gennem Kommunalbestyrelserne og de handlende selv, er det noget, jeg kan hilse med Glæde, og det er jo ogsaa en ganske naturlig Konsekvens af den Bevægelse, der har været her i Handelsstanden, og som jo ikke synes at have stødt paa nogen synderlig Modstand. Jeg mener altsaa, at det er et Fortrin, at vi her, ligesom i Tyskland, ved Lov fastsætte en bestemt Lukketid.

Hvad nu de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget angaar, kan jeg ikke sige andet, end at jeg sympatiserer med de Betragtninger, der ere gjorte gældende for, at ogsaa Fredag Aften skulde være indbefattet under Lukningen. Naar man i Lovforslaget har villet undtage ogsaa Fredag Aften, er det aabenbart af Hensyn til de brede Lag, Lønarbejderne, og jeg vil indrømme, at hvis der fra disse Lags Side fremkommer kraftige Krav derom, kan det være rimeligt, at man tager Hensyn dertil. Men hvis ikke saadanne Røster fremkomme, tør man dog maaske heri se et Fingerpeg om, at en Bestemmelse om, at Butikkerne om Fredagen skulde kunne holdes aabne til Kl. 12, er ubegrundet og unødvendig.

Der er jo for øvrigt en Mellemsvej. Det er jo et kolossalt Spillerum at give, at der kan holdes aabent til Kl. 12. Jeg er enig med dem, som mene, at man maaske burde overveje, om der ikke ogsaa om Lørdagen uden Skade kunde lukkes noget tidligere end Kl. 12. Og hvis man overhovedet for Fredagens Vedkommende vil gøre en Forandring fra de andre Dage, vil man vistnok i alt Fald kunne nøjes med at gaa til Kl. 9.

Der blev fra en enkelt Side — jeg tror, det var det ærede Medlem for Saks-købing (Rørdam) — opstillet nogle Betæneligheder overfor den Adgang, der